

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นศึกษาถึงบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดพะเยา ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบอภิปรายแบ่งออกเป็น 4 ตอน ตามลำดับต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการเมืองการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบล
- ตอนที่ 2 บทบาทและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร
- ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านการเมืองการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร
- ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการเมืองการปกครองขององค์กรบริหาร ส่วนตำบลในจังหวัดพะเยา

4.1.1 เพศ

จากการวิเคราะห์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 74.51 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 25.49 (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลแยกตามเพศ

N= 102		
เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	76	74.51
หญิง	26	25.49
รวม	102	100.0

4.1.2 อายุ

จากการวิเคราะห์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีอายุระหว่าง 45 - 54 ปี ร้อยละ 41.18 รองลงมามีอายุระหว่าง 35 - 44 ร้อยละ 33.33 อายุระหว่าง 55 - 64 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.63 อายุระหว่าง 25 - 34 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.90 และอายุ 65 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 1.96 โดยประชากรในการศึกษามีอายุน้อยที่สุด 25 ปี มากที่สุด 67 ปี อายุเฉลี่ย 43 ปี และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.94 (ตารางที่ 4.2)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลแยกตามอายุ

N= 102

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
25-34	5	4.90
35-44	34	33.33
45-54	42	41.18
55-64	19	18.63
65 ปีขึ้นไป	2	1.96
รวม	102	100.0

อายุต่ำสุด 25 ปี อายุเฉลี่ย 43.04 ปี
 อายุสูงสุด 67 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.94 ปี

4.1.3 สถานภาพ

จากการวิเคราะห์พบว่า ส่วนใหญ่ของผู้ให้ข้อมูลมีสถานภาพสมรสร้อยละ 75.49 รองลงมาคือมีสถานภาพโสด 19.61 หย่าร้างร้อยละ 3.92 และหม้ายร้อยละ 0.98 (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลแยกตามสถานภาพ

N= 102

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	20	19.61
สมรส	77	75.49
หย่าร้าง	4	3.92
หม้าย	1	0.98
รวม	102	100.0

4.1.4 ระดับการศึกษา

จากการวิเคราะห์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลจบการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ร้อยละ 45.10 รองลงมาคือระดับปริญญาตรี ร้อยละ 42.16 จบมัธยมศึกษา ร้อยละ 7.84 และอาชีวศึกษาร้อยละ 4.90 (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลแยกตามระดับการศึกษา

N= 102

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มัธยมศึกษา	8	7.84
อาชีวศึกษา	5	4.90
ปริญญาตรี	43	42.16
สูงกว่าปริญญาตรี	46	45.10
รวม	102	100.0

4.1.5 พื้นที่ทั้งหมดในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล

จากการวิเคราะห์พบว่า พื้นที่ทั้งหมดในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่ากึ่งหนึ่งมีพื้นที่ในเขตรับผิดชอบน้อยกว่า 100 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 61.76 รองลงมาคือมีพื้นที่ 101 – 200 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 23.53 พื้นที่ 201 – 300 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 5.88 พื้นที่ 301 – 400 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 5.88 และพื้นที่มากกว่า 500 คิดเป็นร้อยละ 2.95 พื้นที่น้อยที่สุดในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเท่ากับ 9 ตารางกิโลเมตร มากที่สุดเท่ากับ 587.25 ตารางกิโลเมตร และมีค่าฐานนิยมเท่ากับ 30 ตารางกิโลเมตร (ตารางที่ 4.5)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของพื้นที่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล

N= 34

พื้นที่ในเขตรับผิดชอบ (ตร.กม.)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 100	21	61.76
101-200	8	23.53
201-300	2	5.88
301-400	2	5.88
มากกว่า 500	1	2.95
รวม	34	100.0

พื้นที่ต่ำสุด 9 ตร.กม.   ค่าฐานนิยม 30 ตร.กม.
 พื้นที่สูงสุด 587.25 ตร.กม.

4.1.6 พื้นที่ทำการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล

จากการวิเคราะห์พบว่า พื้นที่ทำการเกษตรในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่ากึ่งหนึ่งมีพื้นที่ในเขตรับผิดชอบตั้งแต่ น้อยกว่า 50 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 85.30 รองลงมาคือมีพื้นที่ 51 – 100 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 8.82 พื้นที่ 151 - 200 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 2.94 และพื้นที่มากกว่า 200 คิดเป็นร้อยละ 2.94 พื้นที่ทำการเกษตรน้อยสุดเท่ากับ 5 ตารางกิโลเมตร มากที่สุดเท่ากับ 288.53 ตารางกิโลเมตร และมีค่าฐานนิยมเท่ากับ 13.62 ตารางกิโลเมตร (ตารางที่ 4.6)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของพื้นที่ทำการเกษตรที่องค์การบริหารส่วนตำบลรับผิดชอบ

N= 34

พื้นที่ทำการเกษตร (ตร.กม.)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 50	29	85.30
51-100	3	8.82
151-200	1	2.94
มากกว่า 200	1	2.94
รวม	34	100.0

พื้นที่ต่ำสุด 5 ตร.กม. ค่าฐานนิยม 13.62 ตร.กม.

พื้นที่สูงสุด 288.53 ตร.กม.

4.1.7 ประชากรทั้งหมด

จากการวิเคราะห์พบว่า ประชากรทั้งหมดที่อยู่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีจำนวนตั้งแต่ 5,001 – 7,000 คน คิดเป็นละ 38.24 รองลงมาคือ จำนวนประชากรตั้งแต่ 3,000 – 5,000 คน คิดเป็นร้อยละ 20.59 จำนวนตั้งแต่ 7,001 – 9,000 คน คิดเป็นร้อยละ 20.59 จำนวนน้อยกว่า 3,000 คน คิดเป็นร้อยละ 14.70 จำนวนตั้งแต่ 9,001 – 11,000 และมากกว่า 11001 คิดเป็นร้อยละ 2.94 ประชากรทั้งหมดในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลน้อยที่สุด 1,980 คน มากที่สุด 12,062 คน และมีค่าฐานนิยมเท่ากับ 2,459 คน (ตารางที่ 4.7)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของประชากรทั้งหมด

N= 34

ประชากรทั้งหมด (คน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 3,000	7	20.59
3,001-5,000	5	14.70
5,001-7,000	13	38.24
7,001-9,000	7	20.59
9,001-11,000	1	2.94
มากกว่า 11,001	1	2.94
รวม	34	100.0

ประชากรต่ำสุด 1,980 คน   ค่าฐานนิยม 2,459 คน
 ประชากรสูงสุด 12,062 คน

4.1.8 ประชากรที่ทำการเกษตร

จากการวิเคราะห์พบว่า ประชากรที่ทำการเกษตรที่อยู่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีจำนวนน้อยกว่า 3,000 คน คิดเป็นละ 61.76 รองลงมาคือ จำนวนประชากรตั้งแต่ 5,001 – 7,000 คน คิดเป็นร้อยละ 14.70 จำนวนตั้งแต่ 3,001 – 5,000 คน คิดเป็นร้อยละ 14.70 จำนวนตั้งแต่ 7,001 – 9,000 คน คิดเป็นร้อยละ 5.88 จำนวนตั้งแต่ 9,001 – 11,000 คิดเป็นร้อยละ 2.96 ประชากรที่ทำการเกษตรน้อยที่สุด 1,000 คน มากที่สุด 10,493 คน และมีค่าฐานนิยมเท่ากับ 2,000 คน (ตารางที่ 4.8)

ลิขสิทธิ์ © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของประชากรที่ทำการเกษตร

N= 34

ประชากรที่ทำการเกษตร (คน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 3,000	21	61.76
3,001-5,000	5	14.70
5,001-7,000	5	14.70
7,001-9,000	2	5.88
9,001-11,000	1	2.96
รวม	34	100.0

ประชากรต่ำสุด 1,000 คน   ค่าฐานนิยม 2,000 คน
 ประชากรสูงสุด 10,493 คน

4.1.9 ความรู้ด้านการเกษตร

จากการวิเคราะห์พบว่า ในระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2556) นั้น ผู้ให้ข้อมูลได้รับความรู้เกี่ยวกับด้านการเกษตรในเรื่องระบบเกษตรยั่งยืน คิดเป็นร้อยละ 60.55 รองลงมาได้แก่ การพัฒนาการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน คิดเป็นร้อยละ 16.51 การตลาดและราคาสินค้าเกษตร คิดเป็นร้อยละ 10.78 และโครงการวิสาหกิจชุมชน คิดเป็นร้อยละ 11.01 (ตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลแยกตามความรู้ด้านการเกษตรที่เคยได้รับ

N= 109

ความรู้ด้านการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระบบเกษตรยั่งยืน	66	60.55
การพัฒนาการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	18	16.51
การตลาดและราคาสินค้าเกษตร	13	11.93
โครงการวิสาหกิจชุมชน	12	11.01
รวม	109	100.0

หมายเหตุ   เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4.1.10 การฝึกอบรมเกี่ยวกับการเกษตร

จากการวิเคราะห์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ระบุว่า ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 57.84 และเคยได้รับการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 42.16 (ตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลแยกตามการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเกษตร

N= 102

การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคย	59	57.84
เคย	43	42.16
รวม	102	100

4.1.11 การติดต่อและได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ นักวิชาการเกษตร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

จากการวิเคราะห์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เคยได้รับการติดต่อและคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตร จากเจ้าหน้าที่ นักวิชาการเกษตร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 52.94 และไม่เคยได้รับการติดต่อและคำแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 47.06 (ตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลแยกตามการติดต่อและได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ นักวิชาการเกษตร หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

N= 102

การติดต่อและได้รับคำแนะนำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคย	48	47.06
เคย	54	52.94
รวม	102	100.0

4.1.12 แหล่งข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตร

การได้รับแหล่งข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพะเยา ที่ทำการศึกษา ใช้วิธีการกำหนดคะแนนตามลำดับความถี่ของการได้รับข่าวสารด้านการเกษตรในช่วงระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมาดังนี้

ระดับการรับข่าวสารมาก (มากกว่า 10 ครั้ง)	=	3	คะแนน
ระดับการรับข่าวสารปานกลาง (6 - 10 ครั้ง)	=	2	คะแนน
ระดับการรับข่าวสารน้อย (1 - 5 ครั้ง)	=	1	คะแนน
ไม่ได้รับข่าวสาร	=	0	คะแนน

จากนั้นนำข้อมูลที่องค์การบริหารส่วนตำบลระบุมาคำนวณน้ำหนักค่าเฉลี่ยในแต่ละสื่อ โดยมีเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ระดับความถี่ของการได้รับข่าวสาร
2.34 – 3.00	การได้รับข่าวสารในระดับมาก
1.67 – 2.33	การได้รับข่าวสารในระดับปานกลาง
1.00 – 1.66	การได้รับข่าวสารในระดับต่ำ

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ส่วนใหญ่ของผู้ให้ข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพะเยา ได้รับข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตรจากวิทยุ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 คะแนน รองลงมาได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.34 คะแนน ได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.26 คะแนน ได้รับข่าวสารจากแผ่นพับ ใบปลิว โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.81 คะแนน ได้รับข่าวสารจากวารสารต่างๆ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.75 คะแนน ได้รับข่าวสารจากการเข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมด้านการพัฒนาการเกษตร โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.70 คะแนน ได้รับข่าวสารจากการอบรมสัมมนา โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.67 คะแนน ได้รับข่าวสารจากจดหมายข่าวหรือจดหมายเวียนในหน่วยงาน โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.62 คะแนน องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับข่าวสารจากบอร์ดข่าวสารหรือนิทรรศการน้อยที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.47 คะแนนตามลำดับ

ในภาพรวมพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับข่าวสารจากทุกแหล่ง อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยรวมของการรับทราบข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรเท่ากับ 1.91 คะแนน (ตารางที่ 4.12)

เมื่อพิจารณาถึงระดับของความถี่การได้รับข่าวสารใน 1 ปี จำแนกตามแหล่งข่าวสารและความรู้ นั้น พบว่า

- วิทยุ องค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 35.29 เปิดรับข่าวสารในระดับน้อย รองลงมาร้อยละ 34.31 ได้รับข่าวสารในระดับปานกลาง ร้อยละ 18.64 ได้รับข่าวสารมาก และร้อยละ 11.76 ไม่ได้รับข่าวสาร
- โทรทัศน์ องค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 41.18 ได้รับข่าวสารในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 28.43 ไม่ได้รับข่าวสาร ร้อยละ 19.61 ได้รับข่าวสารในระดับน้อย และร้อยละ 10.78 ได้รับข่าวสารในระดับมาก
- หนังสือพิมพ์ องค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 40.20 ได้รับข่าวสารในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 31.37 ไม่ได้รับข่าวสาร ร้อยละ 19.61 ได้รับข่าวสารในระดับน้อย และร้อยละ 8.82 ได้รับข่าวสารในระดับมาก
- แผ่นพับและใบปลิว องค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 43.14 ไม่ได้รับข่าวสาร รองลงมา ร้อยละ 38.24 ได้รับข่าวสารในระดับน้อย ร้อยละ 12.75 ได้รับข่าวสารในระดับปานกลาง และร้อยละ 5.87 ได้รับข่าวสารในระดับมาก
- วารสารต่างๆ องค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 48.04 ไม่ได้รับข่าวสาร รองลงมา ร้อยละ 28.43 ได้รับข่าวสารในระดับน้อย และร้อยละ 23.53 ได้รับข่าวสารในระดับปานกลาง
- ร่วมโครงการหรือกิจกรรมด้านการพัฒนาการเกษตร องค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 45.10 ได้รับข่าวสารในระดับน้อย รองลงมา ร้อยละ 40.20 ได้รับข่าวสารในระดับปานกลาง และร้อยละ 14.70 ได้รับข่าวสารในระดับมาก
- อบรม สัมมนา องค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 54.90 ได้รับข่าวสารในระดับน้อย รองลงมา ร้อยละ 23.53 ได้รับข่าวสารในระดับปานกลาง และร้อยละ 21.57 ได้รับข่าวสารในระดับมาก
- จดหมายข่าวหรือหนังสือเวียนในหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 52.94 ได้รับข่าวสารในระดับน้อย รองลงมา ร้อยละ 29.41 ได้รับข่าวสารในระดับปานกลาง ร้อยละ 16.67 ได้รับข่าวสารในระดับมาก และร้อยละ 0.98 ไม่ได้รับข่าวสาร
- บอร์ดข่าวสาร หรือนิตรศการ องค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 58.82 ได้รับข่าวสารในระดับน้อย รองลงมา ร้อยละ 35.29 ได้รับข่าวสารในระดับปานกลาง และร้อยละ 5.89 ได้รับข่าวสารในระดับมาก (ตารางที่ 4.12)

ตารางที่ 4.12 แหล่งข่าวสารและความถี่ในการรับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรของผู้ให้ข้อมูล

แหล่งข่าวสาร และความรู้	ความถี่ในการได้รับข่าวสาร/ปี				ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
	ไม่ได้รับ	น้อย	ปานกลาง	มาก			
	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)			
วิทยุ	12 (11.76)	36 (35.29)	35 (31.31)	19 (18.64)	2.60	0.93	มาก
โทรทัศน์	29 (28.43)	20 (19.61)	42 (41.18)	11 (10.78)	2.34	1.01	มาก
หนังสือพิมพ์	32 (31.37)	20 (19.61)	41 (40.20)	9 (8.82)	2.26	1.00	ปาน กลาง
วารสารต่างๆ	49 (48.04)	29 (28.43)	24 (23.53)	0	1.75	0.81	ปาน กลาง
แผ่นพับ	44 (43.14)	39 (38.24)	13 (12.75)	6 (5.87)	1.81	0.87	ปาน กลาง
อบรม สัมมนา	0	56 (54.90)	24 (23.53)	22 (21.57)	1.67	0.81	ปาน กลาง
จดหมายข่าว หรือ หนังสือเวียน ในหน่วยงาน	1 (0.98)	54 (52.94)	30 (29.41)	17 (16.67)	1.62	0.77	ต่ำ
บอร์ดข่าวสาร หรือ นิทรรศการ	0	60 (58.82)	36 (35.29)	6 (5.89)	1.47	0.61	ต่ำ
การร่วม โครงการหรือ กิจกรรมด้าน เกษตร	0	46 (45.10)	41 (40.20)	15 (14.70)	1.70	0.72	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.12 แหล่งข่าวสารและความถี่ในการรับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรของผู้ให้ข้อมูล (ต่อ)

แหล่งข่าวสาร และความรู้	ความถี่ในการได้รับข่าวสาร/ปี						
	ไม่ได้รับ	น้อย	ปานกลาง	มาก	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)			
					1.91	0.83	ปานกลาง

4.1.13 ระยะเวลาที่ก่อตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล

จากการวิเคราะห์พบว่า ระยะเวลาที่ก่อตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนมากก่อตั้งมานาน 16 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.12 รองลงมาตั้งมานาน 17 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.47 ตั้งมานาน 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.71 ตั้งมานาน 14 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.82 และตั้งมานาน 13 และ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.94 องค์การบริหารส่วนตำบลก่อตั้งมานานน้อยที่สุด 13 ปี มากที่สุด 20 ปี ระยะเวลาก่อตั้งเฉลี่ย 15 ปี และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.24 (ตารางที่ 4.13)

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละขององค์การบริหารส่วนตำบลแยกตามระยะเวลาที่ก่อตั้ง
องค์การบริหารส่วนตำบล

N = 34

ระยะเวลาที่ก่อตั้ง (ปี)	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
13	1	2.94
14	3	8.82
15	5	14.71
16	15	45.12
17	9	26.47
20	1	2.94
รวม	34	100.0

ระยะเวลาต่ำสุด 13 ปี ระยะเวลาเฉลี่ย 15 ปี
ระยะเวลาสูงสุด 20 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.24 ปี

4.1.14 ตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล

จากผลการวิเคราะห์พบว่า ตำแหน่งที่ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ดำรงอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีอยู่ 3 ตำแหน่ง ซึ่งผู้วิจัยได้สอบถามในแต่ละตำแหน่งอย่างละเท่าๆกันคือ 34 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 (ตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละขององค์การบริหารส่วนตำบลแยกตามตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล

N=102

ตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นายก/รองนายก	34	33.33
ปลัด อบต.	34	33.33
นักวิชาการเกษตร/นักพัฒนาชุมชน	34	33.33
รวม	102	100.0

4.1.15 จำนวนสมาชิกทั้งหมดขององค์การบริหารส่วนตำบล

จากผลการวิเคราะห์พบว่า จำนวนสมาชิกทั้งหมดขององค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีสมาชิก 21-30 คน คิดเป็นร้อยละ 52.94 รองลงมาคือมีสมาชิก น้อยกว่า 20 คน คิดเป็นร้อยละ 23.53 สมาชิก 41-50 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 สมาชิก 31-40 คน และสมาชิกมากกว่า 50 คน คิดเป็นร้อยละ 5.89 จำนวนสมาชิกน้อยที่สุด 12 คน มากที่สุด 60 คน จำนวนสมาชิกทั้งหมดขององค์การบริหารส่วนตำบลเฉลี่ย 27.38 คน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.85 (ตารางที่ 4.15)

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละขององค์การบริหารส่วนตำบลแยกตามจำนวนสมาชิกทั้งหมดของ
องค์การบริหารส่วนตำบล

			N=102
จำนวนสมาชิกทั้งหมด	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
น้อยกว่า 20	24	23.53	
21-30	54	52.94	
31-40	6	5.88	
41-50	12	11.76	
มากกว่า 50	6	5.89	
รวม	102	100.0	

จำนวนสมาชิกต่ำสุด	12	คน	จำนวนสมาชิกเฉลี่ย	27.38	คน
จำนวนสมาชิกสูงสุด	60	คน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	11.85	คน

4.2 บทบาทและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร

ในการศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดพะเยานี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของบทบาทและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

4.2.1 บทบาทด้านการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และการวางแผนการพัฒนาการเกษตร

4.2.2 บทบาทในการนำแผนพัฒนาการเกษตรไปใช้ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.2.3 บทบาทในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล

การวิเคราะห์ระดับของบทบาทและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ทำการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนตามลำดับความถี่ของการมีบทบาทดังนี้

ระดับการมีบทบาทมาก	=	2 คะแนน
ระดับการมีบทบาทน้อย	=	1 คะแนน
ระดับการไม่มีบทบาท	=	0 คะแนน

จากนั้นนำข้อมูลมาคำนวณน้ำหนักค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็น โดยมีเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ระดับของการมีบทบาท
1.33 – 2.00	= การมีบทบาทในระดับมาก
0.66 – 1.32	= การมีบทบาทในระดับน้อย
0.00 – 0.65	= การไม่มีบทบาท

4.2.1 บทบาทและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และการวางแผนการพัฒนาการเกษตร

จากผลการศึกษา ระดับของการมีบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และการวางแผนพัฒนาการเกษตร (ตารางที่ 4.16) พบว่า ในภาพรวมองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพะเยามีระดับของบทบาทในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.54 และ เมื่อพิจารณาแยกเป็นประเด็นบทบาทย่อยต่างๆ พบว่า

- 1) บทบาทในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 3 ปี ขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.75
- 2) บทบาทในด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม และงบประมาณของ องค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.70
- 3) บทบาทในการร่วมวางแผนงบประมาณ โครงการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพครัวเรือนของ องค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.69
- 4) บทบาทในการร่วมจัดเวทีตำบล เพื่อประมวลผล กำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน กำหนดปัญหา ร่วมกัน ประเมินและคัดเลือกแนวทางแก้ไขปัญหาทางด้านการเกษตรร่วมกันขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.65
- 5) บทบาทในการส่งเสริมอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรต่างๆ ให้กับประชาชนในตำบลของ องค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.63

- 6) บทบาทในการมีส่วนร่วมในการเตรียมพร้อมคณะทำงานและการจัดเตรียมข้อมูลพื้นฐานของตำบลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.62
- 7) บทบาทในการประสานงานกับหน่วยงานรัฐหรือเอกชนในการจัดให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับการเกษตรในตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.60
- 8) บทบาทในการจัดให้มีการแสดงประชามติเพื่อหาข้อตกลงร่วมกันในการกำหนดแผนงานโครงการพัฒนาการเกษตรของชุมชนระดับตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.50
- 9) บทบาทในการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.49
- 10) บทบาทในการกำหนดนโยบายและมาตรการในการจัดระเบียบราชการส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.48
- 11) บทบาทในการร่วมกำหนดรายละเอียดการดำเนินงานของโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.47
- 12) บทบาทในการกำหนดนโยบายโดยตรงขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.45
- 13) บทบาทในการวางแผนและเขียนโครงการพัฒนาการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.41
- 14) บทบาทในการมีส่วนช่วยในการจัดทำเอกสารแผนพัฒนาการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.35
- 15) บทบาทในการมีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนาภูมิหรือสหกรณ์ทางการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.29

ตารางที่ 4.16 ระดับของการมีบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และการวางแผนการพัฒนาการเกษตร

บทบาทในการกำหนด เป้าหมาย นโยบาย และการวางแผน การพัฒนาการเกษตร	ระดับของบทบาท					
	มาก	น้อย	ไม่มี	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)			
1. บทบาทในการจัดทำ แผนพัฒนา อบต. 3 ปี	80 (78.43)	19 (18.62)	2 (2.95)	1.75	0.49	มาก
2. บทบาทในการกำหนด นโยบายโดยตรง	57 (55.88)	34 (33.33)	11 (10.79)	1.45	0.69	มาก
3. บทบาทในการกำหนด เป้าหมายในการพัฒนาการ เกษตร	56 (54.90)	40 (39.21)	6 (5.89)	1.49	0.61	มาก
4. บทบาทในการกำหนด นโยบายและมาตรการใน การจัดระเบียบราชการ ส่วนท้องถิ่น	58 (56.86)	35 (34.31)	9 (8.83)	1.48	0.66	มาก
5. บทบาทในการวางแผน และเขียน โครงการ พัฒนาการเกษตร	50 (49.02)	44 (43.14)	8 (7.84)	1.41	0.62	มาก
6. บทบาทในการ ประสานงานกับหน่วยงาน รัฐหรือเอกชนในการจัด ให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับ การเกษตรในตำบล	66 (64.71)	31 (30.39)	5 (4.90)	1.60	0.57	มาก
7. บทบาทในการร่วม วางแผนงบประมาณ โครงการพัฒนาและ ส่งเสริมอาชีพครัวเรือน	74 (72.54)	24 (23.54)	4 (3.92)	1.69	0.54	มาก

ตารางที่ 4.16 ระดับของการมีบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และการวางแผนการพัฒนาการเกษตร (ต่อ)

บทบาทในการกำหนด เป้าหมาย นโยบาย และการวางแผน การพัฒนาการเกษตร	ระดับของบทบาท					
	มาก	น้อย	ไม่มี	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)			
8. บทบาทในการมีส่วนร่วม ในการเตรียมพร้อม คณะทำงาน และการ จัดเตรียมข้อมูลพื้นฐาน ของตำบลที่เกี่ยวข้องกับ การเกษตร	65 (63.72)	35 (34.32)	2 (1.96)	1.62	0.53	มาก
9. บทบาทในการร่วมจัดเวที ตำบล เพื่อประมวลผล กำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน กำหนดปัญหาาร่วมกัน ประเมินและคัดเลือกแนว ทางแก้ไขปัญหาทงด้าน การเกษตรร่วมกัน	71 (69.61)	28 (27.45)	3 (2.94)	1.65	0.55	มาก
10. บทบาทในด้านการมีส่วน ร่วม ในการกำหนด แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม และงบประมาณ	75 (73.52)	23 (22.54)	4 (3.94)	1.70	0.54	มาก
11. บทบาทในการมีส่วนช่วย ในการจัดทำเอกสาร แผนพัฒนาการเกษตร	45 (44.12)	48 (47.06)	9 (8.82)	1.35	0.64	มาก

ตารางที่ 4.16 ระดับของการมีบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และการวางแผนการพัฒนาการเกษตร (ต่อ)

บทบาทในการกำหนด เป้าหมาย นโยบาย และการวางแผน การพัฒนาการเกษตร	ระดับของบทบาท					
	มาก	น้อย	ไม่มี	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)			
12. บทบาทในการส่งเสริม อาชีพที่เกี่ยวข้องกับ การเกษตรต่างๆให้กับ ประชาชนในตำบล	56 (54.90)	41 (40.20)	5 (4.90)	1.50	0.60	มาก
13. บทบาทในการร่วมกำหนด รายละเอียดการดำเนินงาน ของโครงการ	53 (51.96)	44 (43.14)	5 (4.90)	1.47	0.59	มาก
14. บทบาทในการมีส่วนร่วม วางแผนในการพัฒนา หรือสหกรณ์ทางการ เกษตร	39 (38.24)	53 (51.96)	10 (9.80)	1.29	0.63	น้อย
15. บทบาทในการส่งเสริม อาชีพที่เกี่ยวข้องกับ การเกษตรต่างๆให้กับ ประชาชนในตำบล	67 (65.69)	32 (31.37)	3 (2.94)	1.63	0.56	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม			1.54	0.59	มาก

4.2.2 บทบาทและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการนำแผนไปใช้ดำเนินงาน

จากการศึกษาระดับของการมีบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการนำแผนพัฒนาการเกษตรไปใช้ในการดำเนินงาน ในภาพรวมพบว่า ระดับของบทบาทในการนำแผนพัฒนาการเกษตรไปใช้ในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.50 (ตารางที่ 4.17) และเมื่อพิจารณาแยกเป็นประเด็นต่างๆ พบว่า

- 1) บทบาทในการนำแผนพัฒนาการเกษตรไปใช้ในการพัฒนาตำบลในด้านการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.57
- 2) บทบาทในการให้ประชาชนและเกษตรกรได้มีส่วนในการตัดสินใจวางแผนพัฒนาทางด้านการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.57
- 3) บทบาทในการนำแผนพัฒนาการเกษตรไปช่วยกระตุ้นให้เกิดความคิดริเริ่มในการแก้ปัญหาด้านการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.56
- 4) บทบาทในการให้ประชาชนและเกษตรกรมีส่วนร่วมในการแสดงออกในรูปการตัดสินใจในการนำภูมิปัญญามาทำแผนพัฒนาด้านการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.49
- 5) บทบาทในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามโครงการพัฒนาด้านการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.48
- 6) บทบาทในการปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่นในการพัฒนาส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.43
- 7) บทบาทในการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาด้านการเกษตรตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดกระบวนการขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.37

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.17 ระดับของการมีบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการนำแผนไปใช้ในการดำเนินงาน

บทบาทในการนำแผนไปใช้ในการดำเนินงาน	ระดับของบทบาท					
	มาก	น้อย	ไม่มี	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)			
1. บทบาทในการนำแผนพัฒนาการเกษตรไปใช้ในการพัฒนาตำบลในด้านการเกษตร	61 (59.80)	37 (36.27)	4 (3.93)	1.57	0.57	มาก
2. บทบาทในการนำแผนพัฒนาการเกษตรไปช่วยกระตุ้นให้เกิดความคิดริเริ่มในการแก้ปัญหาด้านการเกษตร	59 (57.84)	41 (40.20)	2 (1.96)	1.56	0.54	มาก
3. บทบาทในการปฏิบัติตนให้เป็นอย่างแก่ผู้อื่นในการพัฒนาส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร	52 (50.98)	42 (41.18)	8 (7.84)	1.43	0.64	มาก
4. บทบาทในการให้ประชาชนและเกษตรกรได้มีส่วนในการตัดสินใจวางแผนพัฒนาทางด้านการเกษตร	61 (59.80)	37 (36.27)	4 (3.93)	1.57	0.57	มาก
5. บทบาทในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามโครงการพัฒนาด้านการเกษตร	55 (53.92)	41 (40.20)	6 (5.88)	1.48	0.61	มาก

ตารางที่ 4.17 ระดับของการมีบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการนำแผนไปใช้ในการดำเนินงาน (ต่อ)

บทบาทในการนำแผนไปใช้ในการดำเนินงาน	ระดับของบทบาท					
	มาก	น้อย	ไม่มี	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)			
6. บทบาทในการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาด้านการเกษตรตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ	45 (44.12)	50 (49.02)	7 (6.86)	1.37	0.61	มาก
7. บทบาทในการให้ประชาชนและเกษตรกรมีส่วนร่วมในการแสดงออกในรูปการตัดสินใจในการนำภูมิปัญญา มาทำแผนพัฒนาด้านการเกษตร	54 (52.94)	44 (43.14)	4 (3.92)	1.49	0.58	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม				1.50	0.59	มาก

4.2.3 บทบาทและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการติดตามประเมินผลการพัฒนาการเกษตร

จากการศึกษา ระดับของการมีบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการติดตามประเมินผล ในภาพรวมพบว่า ระดับของบทบาทในการติดตามประเมินผลการพัฒนาการเกษตรอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.45 (ตารางที่ 4.18) และเมื่อพิจารณาแยกเป็นประเด็นต่างๆ พบว่า

- 1) บทบาทในการนำผลการปฏิบัติงานตามแผนที่ผ่านมาแล้วมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.57
- 2) บทบาทในการมีส่วนร่วมในการสรุปผลการปฏิบัติงานของแผนการและโครงการต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.52

- 3) บทบาทในการติดตามประเมินผลแผนงานและโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.45
- 4) บทบาทในการตรวจสอบความพึงพอใจของเกษตรกรระหว่างดำเนินการดำเนินงานตามแผนขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.45
- 5) บทบาทในการตรวจสอบความพึงพอใจ/ความคิดเห็น ของเกษตรกรหลังดำเนินงานตามแผนขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.42
- 6) บทบาทในการตั้งกระทู้ถามเกี่ยวกับแผนงานและโครงการที่ได้มีการทำไปแล้วขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของบทบาทอยู่ในระดับ น้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.31

ตารางที่ 4.18 ระดับของการมีบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการติดตามประเมินผล
การพัฒนาการเกษตร

บทบาทในการติดตาม ประเมินผลการพัฒนาการ เกษตร	ระดับของบทบาท					SD	แปลผล
	มาก	น้อย	ไม่มี	ค่าเฉลี่ย			
	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)				
1. บทบาทในการติดตาม ประเมินผลแผนงานและ โครงการ	51 (50.00)	45 (44.12)	2 (1.96)	1.52	0.52	มาก	
2. บทบาทในการมีส่วนร่วมใน การสรุปผลการปฏิบัติงาน ของแผนการและโครงการ ต่างๆ	55 (53.92)	56 (54.90)	7 (6.86)	1.31	0.60	น้อย	
3. บทบาทในการตั้งกระทู้ ถามเกี่ยวกับแผนงานและ โครงการที่ได้มีการทำไป แล้ว	39 (38.24)	50 (49.02)	3 (2.94)	1.45	0.56	มาก	
4. บทบาทในการตรวจสอบ ความพึงพอใจของเกษตรกร ระหว่างดำเนินการ ดำเนินงานตามแผน	49 (48.04)	51 (50.00)	4 (3.92)	1.42	1.11	มาก	

ตารางที่ 4.18 ระดับของการมีบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการติดตามประเมินผล
การพัฒนาการเกษตร (ต่อ)

บทบาทในการติดตาม ประเมินผลการพัฒนาการ เกษตร	ระดับของบทบาท					
	มาก	น้อย	ไม่มี	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
	จำนวนคน	จำนวนคน	จำนวนคน			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
5. บทบาทในการตรวจสอบ ความพึงพอใจ/ความ คิดเห็นของเกษตรกรหลัง ดำเนินงานตามแผน	47 (46.08)	40 (39.22)	2 (1.96)	1.57	0.54	มาก
6. บทบาทในการนำผลการ ปฏิบัติงานตามแผนที่ผ่าน มาแล้วมาปรับปรุงแก้ไขให้ ดีขึ้น	60 (58.82)	45 (44.12)	2 (1.96)	1.52	0.52	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม			1.45	0.65	มาก

4.2.4 สรุปบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดพะเยา

จากการศึกษาระดับการมีบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดพะเยาในทุกๆด้าน พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพะเยามีบทบาทต่อการพัฒนาการเกษตรอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.50 และยังพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทด้านการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และการวางแผนการพัฒนาการเกษตรอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.54 รองลงมาได้แก่บทบาทในการนำแผนพัฒนาการเกษตรไปใช้ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.50 และบทบาทในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.45 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.19)

ตารางที่ 4.19 สรุปบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัด

พะเยา

บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
1. บทบาทด้านการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และการวางแผนการพัฒนาการเกษตร	1.54	0.59	มาก
2. บทบาทในการนำแผนพัฒนาการเกษตรไปใช้ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	1.50	0.59	มาก
3. บทบาทในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล	1.45	0.65	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	1.50	0.61	มาก

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการเมืองการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคคล ปัจจัยทางสังคม และการเมืองการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์สถิติเพื่อทำการวิจัยทางสังคมศาสตร์ และใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ (multiple linear regression analysis) โดยได้กำหนดตัวแปรต้น ได้แก่

เพศ, อายุ, สถานภาพ, ระดับการศึกษา, พื้นที่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล, พื้นที่การเกษตรที่องค์การบริหารส่วนตำบลรับผิดชอบ, จำนวนประชากรทั้งหมด, จำนวนประชากรที่ทำการเกษตร, ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรที่ได้รับ, การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเกษตร, การติดต่อและได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร, แหล่งข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตร, ระยะเวลาที่ก่อตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล, ตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลและจำนวนสมาชิกทั้งหมดขององค์การบริหารส่วนตำบล และตัวแปรตาม คือ บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร โดยมีตัวแปรที่นำมาศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ดังต่อไปนี้

Y = บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล

a = ค่าคงที่

$b_{1...b_{15}}$	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัว กับตัวแปรตาม เมื่อควบคุมค่าของตัวแปรอิสระที่มีอยู่ในสมการได้คงที่แล้ว
X_1	=	เพศ
X_2	=	อายุ
X_3	=	สถานภาพ
X_4	=	ระดับการศึกษา
X_5	=	พื้นที่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล
X_6	=	พื้นที่การเกษตรที่องค์การบริหารส่วนตำบลรับผิดชอบ
X_7	=	จำนวนประชากรทั้งหมด
X_8	=	จำนวนประชากรที่ทำการเกษตร
X_9	=	ความรู้ด้านการเกษตร
X_{10}	=	การฝึกอบรมเกี่ยวกับการเกษตร
X_{11}	=	การติดต่อและได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ นักวิชาการ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร
X_{12}	=	แหล่งข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตร
X_{13}	=	ระยะเวลาที่ก่อตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล
X_{14}	=	ตำแหน่งที่ดำรงในองค์การบริหารส่วนตำบล
X_{15}	=	จำนวนสมาชิกทั้งหมดขององค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิจัยในตารางที่ 4.20 เมื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมดกับตัวแปรตาม (บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล) เปรียบเทียบเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน จะเห็นได้ว่า ไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดที่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินกว่า 0.80 ที่จะก่อให้เกิดปัญหาการละเมิดข้อสมมติฐานที่กำกับเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (สุชาติ, 2537: 102)

ตารางที่ 4.20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมดกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพะเยา

	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	X ₁₅
Y	1.000	.198*	.110	.137	.037	-.170	-.136	.023	.116	.114	.126	.245*	.174	.085	-.061	-.071
X ₁		1.000	-.288**	-.197*	.224*	-.157	-.105	-.095	-.085	-.046	.093	-.034	-.117	-.105	.413*	-.062
X ₂			1.000	.245*	-.163	-.028	-.052	.105	.027	.108	-.077	-.124	.159	.181	-.675**	.132
X ₃				1.000	-.013	.042	.072	.014	.047	.004	.035	-.101	.038	.117	-.261**	-.033
X ₄					1.000	.056	.039	.146	.067	-.071	.102	.198*	.018	.200*	.290**	-.069
X ₅						1.000	.800**	.465**	.466**	.002	.37	.164	.352**	.160	.003	-.067
X ₆							1.000	.204*	.209*	-.033	-.013	.156	.295**	.128	.015	-.169
X ₇								1.000	.764**	-.096	.069	.119	.156	.392**	.001	.210*
X ₈									1.000	-.092	.157	.142	.222*	.235*	-.082	.091
X ₉										1.000	.250*	.088	.063	-.126	-.107	.042
X ₁₀											1.000	.089	.028	-.060	.170	.098
X ₁₁												1.000	.062	-.004	.120	-.053
X ₁₂													1.000	.268**	-.070	.075
X ₁₃														1.000	-.018	.043
X ₁₄															1.000	-.107
X ₁₅																1.000

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, **มีระดับนัยสำคัญยิ่งที่ระดับ 0.01

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุ โดยนำตัวแปรอิสระทั้ง 15 ตัวเข้าไปในสมการแล้วคำนวณ ผลปรากฏว่าได้ค่า $F = 3.540$ Sig. = .000 หมายความว่ามีความน่าจะมีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในรูปแบบเชิงเส้น เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ (multiple coefficient of determination, R^2) ปรากฏว่า R^2 มีค่าเท่ากับ .400 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายผันแปร (การเปลี่ยนแปลง) ของตัวแปรตาม (บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล) ได้ร้อยละ 40.0 (ตารางที่ 4.21)

ในบรรดาตัวแปรอิสระทั้ง 15 ตัว มี 2 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ เพศ และการติดต่อและได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร และอีก 1 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ แหล่งข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตร โดยตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวมีผลในเชิงบวกหรือผลที่ส่งเสริมสนับสนุนบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งตัวแปรทั้งหมดที่นำมาวิเคราะห์สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยพหุ ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 Y &= 7.892 + 1.724X_1 + .050X_2 + .515X_3 - .199X_4 - .045X_5 - .070X_6 - .105X_7 + 6.155E-5X_8 \\
 &\quad (2.200) \quad (3.029) \quad (1.330) \quad (1.101) \quad (-.680) \quad (-1.676) \quad (-1.739) \quad (-.700) \quad (.395) \\
 &\quad + .128X_9 + .326X_{10} + 1.257X_{11} + .193X_{12} + .094X_{13} - .066X_{14} - .003X_{15} \\
 &\quad (.556) \quad (.666) \quad (2.721) \quad (2.055) \quad (.483) \quad (-.155) \quad (-.184)
 \end{aligned}$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ตารางที่ 4.21 การวิเคราะห์ถดถอยพหุปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัย
ทางการเมืองการปกครอง และบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตัวแปร	บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อ การพัฒนาการเกษตร		
	ค่าสัมประสิทธิ์	t	Sig.
	ถดถอย (b)		
1. เพศ	1.724	3.029	.003**
2. อายุ	.050	1.330	.187
3. สถานภาพ	.515	1.101	.274
4. ระดับการศึกษา	-.199	-.680	.498
5. พื้นที่ในเขตรับผิดชอบ	-.045	-1.676	.097
6. พื้นที่การเกษตรที่ อบต.รับผิดชอบ	-.070	-1.739	.086
7. จำนวนประชากรทั้งหมด	-.105	-.700	.486
8. จำนวนประชากรที่ทำการเกษตร	6.155E-5	.395	.694
9. ความรู้ด้านการเกษตร	.128	.556	.579
10. การฝึกอบรมเกี่ยวกับการเกษตร	.326	.666	.507
11. การติดต่อและได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตร	1.257	2.721	.008**
12. แหล่งข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตร	.193	2.055	.043*
13. ระยะเวลาที่ก่อตั้ง อบต.	.094	.483	.630
14. ตำแหน่งใน อบต.	-.066	-.155	.877
15. จำนวนสมาชิกทั้งหมดของ อบต.	-.003	-.184	.854
ค่าคงที่ = 7.892	R² = .400	SEE = 2.180	F = 3.540
			Sig of F = .000

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถอธิบายและทำนายถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ดังนี้ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับบทบาท คือ เพศ ($P \leq .01$) การติดต่อและได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ($P \leq .01$) และแหล่งข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตร ($P \leq .05$) ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับบทบาทขององค์การบริหาร

ส่วนตำบล คือ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา พื้นที่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล พื้นที่การเกษตรที่องค์การบริหารส่วนตำบลรับผิดชอบ จำนวนประชากรทั้งหมด จำนวนประชากรที่ทำการเกษตร ความรู้ด้านการเกษตร การฝึกอบรมหรือร่วมประชุมเกี่ยวกับการเกษตร ระยะเวลาที่ก่อตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนสมาชิกทั้งหมดขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งทั้งนี้ตัวแปรทั้งหมดที่ทำการศึกษา สามารถทำนายการเปลี่ยนแปลงของบทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลได้ร้อยละ 40 ($R^2 = .400$)

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุที่พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรนั้น สามารถอภิปรายได้ดังนี้

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ เพศ ($P \leq .01$) มีความสัมพันธ์กับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในเชิงบวก แสดงว่าเพศชายมีบทบาทมากกว่าเพศหญิงในการพัฒนาการเกษตร เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง

ปัจจัยด้านสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การติดต่อและได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ($P \leq .01$) และแหล่งข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตร ($P \leq .05$) มีความสัมพันธ์กับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากการได้รับคำแนะนำและข่าวสารต่างๆเกี่ยวกับการเกษตร ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ที่แปลกใหม่และเป็นประโยชน์ในด้านการพัฒนาการเกษตรมากขึ้น ซึ่งอาจจะทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเกิดความคิดริเริ่มในการกำหนดนโยบายและแผนงานด้านการพัฒนาการเกษตรอีกด้วย จะเห็นว่าผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า การติดต่อและได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร และแหล่งข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตรมีความสัมพันธ์กับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเชิงบวก แสดงว่าถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลมีการติดต่อและได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรบ่อยครั้ง รวมไปถึงการรับข้อมูลข่าวสารจากช่องทางต่างๆมาก ก็จะส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทต่อการพัฒนาการเกษตรมาก

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ คือ เพศ การติดต่อและได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ นักวิชาการ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร มีความสัมพันธ์กับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และแหล่งข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตร มีความสัมพันธ์กับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4 ปัญหา อุปสรรค และความต้องการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร

การวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และความต้องการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรที่ศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนตามลำดับความถี่ของความรุนแรงของปัญหาดังนี้

ระดับปัญหาที่มีความรุนแรงมาก	=	3 คะแนน
ระดับปัญหาที่มีความรุนแรงปานกลาง	=	2 คะแนน
ระดับปัญหาที่มีความรุนแรงน้อย	=	1 คะแนน
ระดับปัญหาไม่มีความรุนแรง	=	0 คะแนน

จากนั้นนำข้อมูลมาคำนวณน้ำหนักค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็น โดยมีเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ระดับความรุนแรงของปัญหา
2.26 – 3.00	= การมีความรุนแรงของปัญหาในระดับมาก
1.51 – 2.25	= การมีความรุนแรงของปัญหาในระดับปานกลาง
0.76 – 1.50	= การมีความรุนแรงของปัญหาในระดับน้อย
0.00 – 0.75	= ไม่มีความรุนแรง

จากการศึกษาระดับของปัญหา อุปสรรค และความต้องการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพะเยา (ตารางที่ 4.22) โดยในภาพรวมพบว่า ระดับของปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.42 และเมื่อพิจารณาแยกเป็นประเด็นต่างๆ พบว่า

1. ปัญหา และอุปสรรคในด้านงบประมาณไม่เพียงพอ มีความรุนแรงของปัญหาอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45
2. ปัญหา และอุปสรรคในด้านความไม่ชัดเจนของนโยบายและแผนงานในการพัฒนาด้านการเกษตร มีความรุนแรงของปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.76
3. ปัญหา และอุปสรรคในด้านประชาชน/เกษตรกร ไม่ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา มีความรุนแรงของปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.75
4. ปัญหา และอุปสรรคในด้านความรู้สภาพปัญหาที่แท้จริงของประชาชน/เกษตรกร มีความรุนแรงของปัญหาอยู่ในระดับ น้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.42
5. ปัญหา และอุปสรรคในด้านความไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในองค์การบริหารส่วนตำบล มีความรุนแรงของปัญหาอยู่ในระดับ น้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.41

6. ปัญหา และอุปสรรคในด้านผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนในการพัฒนาการเกษตร มีความรุนแรงของปัญหาอยู่ในระดับ น้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.36
7. ปัญหา และอุปสรรคในการไม่รู้สภาพปัญหาที่แท้จริงของพื้นที่ มีความรุนแรงของปัญหาอยู่ในระดับ น้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.33
8. ปัญหา และอุปสรรคในด้านขาดการประสานงานที่ดีกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความรุนแรงของปัญหาอยู่ในระดับ น้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.29
9. ปัญหา และอุปสรรคในด้านเจ้าหน้าที่และพนักงาน ขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความรุนแรงของปัญหาอยู่ในระดับ น้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.24
10. ปัญหา และอุปสรรคในด้านขาดความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน มีความรุนแรงของปัญหาอยู่ในระดับ น้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.95
11. ปัญหา และอุปสรรคในด้านความขัดแย้งระหว่างเพื่อนร่วมงานภายในองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีความรุนแรงของปัญหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.69

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.22 ความรุนแรงของปัญหา และอุปสรรคต่อการพัฒนาการเกษตรขององค์การบริหาร
ส่วนตำบล

ปัญหาและ อุปสรรค	ความรุนแรงของปัญหา				ค่าเฉลี่ย	SD	แปล ผล
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี			
	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)			
1. ความไม่ชัดเจน ของนโยบายและ แผนงานในการ พัฒนาด้าน การเกษตร	17 (16.67)	51 (50.00)	24 (23.53)	10 (9.80)	1.76	0.85	ปาน กลาง
2. ผู้บริหารไม่ให้ การสนับสนุนใน การพัฒนาการ เกษตร	7 (6.86)	44 (43.14)	30 (29.41)	21 (20.59)	1.36	0.87	น้อย
3. ไม่รู้สภาพ ปัญหาที่แท้จริง ของพื้นที่	15 (14.71)	28 (27.45)	35 (34.31)	24 (23.53)	1.33	1.00	น้อย
4. ไม่รู้สภาพ ปัญหาที่แท้จริง ของประชาชน/ เกษตรกร	13 (12.74)	34 (33.33)	38 (37.25)	17 (16.68)	1.42	0.91	น้อย
5. ประชาชน / เกษตรกร ไม่ให้ความ ร่วมมือในการ แก้ไขปัญหา	25 (24.51)	38 (37.25)	28 (27.45)	11 (10.79)	1.75	0.94	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.22 ความรุนแรงของปัญหา และอุปสรรคต่อการพัฒนาการเกษตรขององค์การบริหาร
ส่วนตำบล (ต่อ)

ปัญหาและ อุปสรรค	ความรุนแรงของปัญหา						แปล ผล
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี	ค่าเฉลี่ย	SD	
	จำนวนคน	จำนวนคน	จำนวนคน	จำนวนคน			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
6.ความขัดแย้งระหว่าง เพื่อนร่วมงาน ภายในองค์การบริหาร ส่วนตำบล	1 (0.98)	14 (13.73)	39 (38.24)	48 (47.05)	0.69	1.26	ไม่มี
7.ขาดการ ประสานงานที่ดี กับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	10 (9.80)	27 (26.47)	48 (47.06)	17 (16.67)	1.29	0.85	น้อย
8.เจ้าหน้าที่ และ พนักงานขาดความรู้ ความเข้าใจใน บทบาทและหน้าที่ ขององค์การบริหาร ส่วนตำบล	9 (8.82)	26 (25.49)	47 (46.08)	20 (19.61)	1.24	0.84	น้อย
9.ขาดความร่วมมือ จากเพื่อน ร่วมงาน	7 (6.86)	15 (14.71)	46 (45.10)	34 (33.33)	0.95	0.80	น้อย
10. ความไม่เข้าใจ ในบทบาท หน้าที่ของ สมาชิกใน องค์การบริหาร	12 (11.76)	34 (33.33)	40 (39.23)	16 (15.68)	1.41	0.87	น้อย
	59 (57.84)	33 (32.35)	7 (6.86)	3 (2.95)	2.45	0.75	มาก

ตารางที่ 4.22 ความรุนแรงของปัญหา และอุปสรรคต่อการพัฒนาการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	ความรุนแรงของปัญหา				ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี			
	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)			
11. งบประมาณไม่เพียงพอ	59 (57.84)	33 (32.35)	7 (6.86)	3 (2.95)	2.45	0.75	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม					1.42	0.98	น้อย

4.4.1 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้ให้ข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพะเยา

ผู้ให้ข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพะเยา ได้แสดงความคิดเห็นถึงปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดพะเยา ได้นำเสนอโดยใช้คำถามปลายเปิด ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1) ปัญหา อุปสรรค

1. งบประมาณในการดำเนินการตามโครงการด้านการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลมีไม่เพียงพอ
2. นโยบายของรัฐบาลมีความไม่แน่นอน ทำให้การสนับสนุนทางการเกษตรไม่ต่อเนื่อง
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรไม่มีการบูรณาการ หรือจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล
4. ไม่มีบุคลากรรับผิดชอบด้านการเกษตร

ตารางที่ 4.23 ปัญหา และอุปสรรค ตามความคิดเห็นผู้ให้ข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบล

ปัญหาอุปสรรค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. งบประมาณในการดำเนินการตามโครงการด้านการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลมีไม่เพียงพอ	6	54.55
2. นโยบายของรัฐบาลมีความไม่แน่นอน ทำให้การสนับสนุนทางการเกษตรไม่ต่อเนื่อง	3	27.28
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรไม่มีการบูรณาการหรือจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล	2	18.18
4. ไม่มีบุคลากรรับผิดชอบด้านการเกษตร	1	9.09

หมายเหตุ เนื่องจากเป็นคำถามปลายเปิดขององค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีหรือไม่มีปัญหาอุปสรรคเพิ่มเติม

2) ข้อเสนอแนะของผู้ให้ข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพะเยา

1. ควรให้มีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาการเกษตรให้มากขึ้น โดยดูตามความเหมาะสมของโครงการพัฒนาการเกษตรของตำบลในขณะนั้น
2. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการเพิ่มบุคลากรทางด้านการเกษตร ที่มีความรู้ความสามารถ และตระหนักในหน้าที่ในการพัฒนาการเกษตร
3. ควรให้มีการศึกษาสภาพปัญหาด้านการเกษตรภายในตำบลก่อนมีการทำแผนพัฒนาการเกษตร เพราะจะสามารถแก้ปัญหาด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกรได้อย่างถูกต้อง
4. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรให้มากขึ้น

ตารางที่ 4.24 ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการเกษตรตามความคิดเห็นผู้ให้ข้อมูลจากองค์กร
บริหารส่วนตำบล

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ควรให้มีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาการเกษตรให้มากขึ้น โดยดูตามความเหมาะสมของโครงการพัฒนาการเกษตรของตำบลในขณะนั้น	8	44.44
2. องค์กรบริหารส่วนตำบลควรมีการเพิ่มบุคลากรทางด้านเกษตร ที่มีความรู้ความสามารถ และตระหนักในหน้าที่ในการพัฒนาการเกษตร	5	27.78
3. ควรให้มีการศึกษาสภาพปัญหาด้านการเกษตรภายในตำบล ก่อนมีการทำแผนพัฒนาการเกษตร เพราะจะสามารถแก้ปัญหาด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกรได้อย่างถูกต้อง	3	16.67
4. องค์กรบริหารส่วนตำบลควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรให้มากขึ้น	2	11.11
หมายเหตุ	เนื่องจากเป็นคำถามปลายเปิดองค์กรบริหารส่วนตำบลอาจมีหรือไม่มีปัญหา อุปสรรคเพิ่มเติม	